

Ret, naar han mener, at Orlogsværftet i sin Tid selv meget gerne ønskede at bygge en saadan Færge, og jeg tror, at Orlogsværftet fremdeles staar saaledes, at det særdeles gerne vil bygge Færger ogsaa til Statsbanerne. Men de forskellige Forhold, som blev fremdraget af det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds, bl. a. Pladsforholdene paa Orlogsværftet, bliver for Tiden undersøgt; der er nedsat en Kommission vedrørende Orlogsværftets Forhold, og den vil utvivlsomt ogsaa beskæftige sig med de Spørgsmaal, som det ærede Medlem berørte. Naar dens Betænkning til sin Tid foreligger, vil vi faa at se, hvorledes det stiller sig med Forholdene derude.

Det ærede Medlem (Bramsnæs) mente, at jeg havde antydnet, at Skylden for, at det var blevet saa dyrt, først og fremmest laa hos Arbejderne. Det er ganske urigtigt, det har jeg ikke givet nogen som helst Antydning af. Jeg har oplæst, hvad Marinens Repræsentanter i Kommissionen udtaler om dette Forhold, og de siger til Slut, at Beskæftigelsesgraden var saa stor, at Skibsbyggerværkstedet beskæftigede dobbelt saa mange Arbejdere som før Krigen, og at det i længere Perioder var nødvendigt til Tider at holde Værkstedet i Gang baade Dag og Nat. Det er dog ikke nogen Bebrejdelse imod Arbejderne, at der er saa meget at bestille; det er jo givet, at Arbejderne skulde have de Lønninger, hvorom der var Enighed, baade for Dag- og Nat-arbejde, men det er lige saa givet, at naar der har været meget Natarbejde, bliver Arbejdet dyrere, end hvis det udføres som normalt Dagarbejde. Der er ikke i mine Udtalelser noget i Retning af at lægge Skylden paa den ene eller den anden, paa Ledelsen eller paa Arbejderne; det afgørende har været at faa konstateret det Faktum, at det er blevet 600 000—700 000 Kr. dyrere at faa denne Færge bygget paa Orlogsværftet end paa et privat Værft. Det ærede Medlem har Ret i, at Priserne er ogsaa steget ved Bygning paa et privat Værft, men Forholdet ligger dog saaledes, at for Helsingør-Værftet, som har bygget den sidste store Færge, er Prisen gaaet op til det 3-dobbelte godt og vel, medens man for Dampfærgen, der er bygget paa Orlogsværftet, er kommet op paa det 5-dobbelte.

Bramsnæs: Mine Udtalelser skulde ikke forstaas saaledes, at jeg mente, det var den højtærede Minister, der havde ud-

talt noget i den Retning, men de paagældende Udtalelser forekom i et af de Citater, som den højtærede Minister oplæste, hvor man taler om de højere Transportudgifter og fremhæver, at de var navnlig blevet dyrere paa Grund af den høje Arbejds løn. Jeg fandt, at denne Bemærkning om den høje Arbejds løn ikke havde nogen logisk Berettigelse i et saadant Citat, hvor der er Tale om ganske andre Forhold; det forekommer mig at vise en Lyst til at fremhæve dette Moment noget kraftigere, end der egentlig var Grund til. Jeg tror, som Ministeren siger, at Arbejds lønnen derude har vel været som andre Steder, og at den høje Arbejds løn paa samme Maade dér som andre Steder har været Aarsagen til nogen Fordyrelse; men naar vi skal ind paa en nærmere Undersøgelse af, hvorfor det er blevet saa meget dyrere, tror jeg, man snarere skal undersøge, hvorledes Arbejdet er indrettet og ledet derude, end hvor høj Lønnen har været. Men det vil vi naturligvis faa Lejlighed til at beskæftige os med, naar Kommissionen har afgivet sin Betænkning.

Martin Olsen: Jeg deler ikke Forbavelsen over, at dette Arbejde er blevet saa meget dyrere, end det var anslaaet til, idet Betænkningen oplyser, at Overslaget hvilede paa Priser fra 1914, og vi ved, at navnlig de Ting, hvoraf denne Færge skulde bygges, Jern, Metaldele og det fremmede Træ, som skulde til, var vanskelige at skaffe eller kun kunde faas til ganske svimlende Priser. Det synes jeg derfor ikke, man skal falde i Forundring over. Vi skulde have de Skibe, der er Tale om, baade fra Orlogsværftet og fra Helsingør Skibsværft; det var nødvendigt, og saa maatte vi betale, hvad det kostede.

Det var imidlertid ikke for at sige dette, at jeg bad om Ordet, men fordi jeg mener, at man af de Oplysninger, som den højtærede Minister for offentlige Arbejder forelagde for os, med en bestemt Villie kunde uddrage den Slutning, at det i det hele skulde være dyrere at bygge paa et af Staten ledet Værft end paa et privat Værft. Heroverfor vil jeg gerne sige, at man aldeles ikke kan drage nogen Sammenligning mellem de daværende Forhold paa Orlogsværftet og Forholdet paa private Værfter, fordi der, som det jo kom frem i det Citat, den højtærede Minister oplæste for os, var de lange Afstande derude. Det fordyrede naturligvis Arbejdet noget. Men det er ikke alene deri, det ligger. Det er hele Administrationen af